

Onduidelijkheid over laagrisicomiddelen

Rogier Doornbos: 'Toelating van laagrisicomiddelen is weliswaar onzeker, maar er zijn nog veel beren op de weg om tot echt verbod te komen.'

Toen staatssecretaris Mansveld in februari van dit jaar haar plannen voor het gebruik van chemie buiten de landbouw, met name op verhardingen, via een brief nader toelichtte, werd in het verbod op chemie een expliciete uitzondering gemaakt voor de zogenaamde laagrisicomiddelen. Uiterlijk in de zomer van 2014 zou Mansveld dit nader uitleggen en duidelijkheid verschaffen over de vraag om welke middelen het zou gaan.

Auteur: Hein van Iersel

Inmiddels zijn we ongeveer een half jaar verder, maar van deze voornemens lijkt bar weinig terecht te zijn gekomen. Sterker nog: volgens verschillende bronnen meldden woordvoerders van het ministerie openlijk, tijdens een roadtrip van niet-chemische onkruidbestrijdingsmethodes die in april plaatsvond, dat laagrisicomiddelen door het ontbreken van een wettelijke definitie feitelijk zelfs helemaal niet zouden bestaan. Daaraan wordt de conclusie verbonden dat het niet verstandig is om hierin als beheerder te investeren. Een andere recent voorbeeld is een aannemer in het noorden van het land die

inschreef met laagrisicomiddelen, maar wiens inschrijving ongeldig werd verklaard vanwege het ontbreken van een duidelijk wettelijk kader voor deze middelen.

Het zou dan met name gaan om de middelen Ultima van Ecostyle en het recent geïntroduceerde Cito Global van Biochem. Overigens worden de middelen in de brief van de staatssecretaris niet met naam en toenaam genoemd. Ultima is een middel dat werkt op basis van pelargoonzuur en maleïnehydrazide. Cito Global werkt op basis van azijnzuur. Beide middelen hebben een officiële toelating van het Ctgb en hebben daarvoor

een dossier moeten inleveren waarin de risico's zijn beoordeeld. Dat geldt niet voor een derde middel, Paveclean, dat wordt gepositioneerd als een reinigingsmiddel op basis van azijnzuur, maar dezelfde werkzame stof bevat als Cito en dus ook dezelfde onkruiddodende werking heeft. Dit middel mag dus formeel niet gebruikt worden voor onkruidbeheer, maar je zou je kunnen afvragen of dat ook echt niet gebeurt.

Glyfosaat

Alle genoemde middelen bevatten dus geen glyfosaat, maar stoffen die waarschijnlijk snel en

volledig in het milieu afbreken. Dit is ook de politiek niet ontgaan, want tijdens de verschillende debatten klonk naast het geluid om een verbod versneld in te laten gaan, ook het geluid om een uitzondering te maken voor laagrisicomiddelen. Een van de argumenten die in dit verband ook gehoord worden, is het feit dat de giftigheid van de middelen weliswaar erg laag is, maar de hoeveelheid die wordt toegepast weer erg hoog. Rogier Doornbos, productspecialist onkruidbestrijding bij Ecostyle, bevreemdt deze opstelling van de overheid. Hij weet inmiddels dat onkruidbestrijding op verhardingen onderwerp is van een zeer gepolariseerde discussie en dat het bedrijf Ecostyle, waarvoor hij zelf werkzaam is, inmiddels door veel mensen in het kamp van de chemie is geschoven. Onterecht, vindt Doornbos. Ecostyle is in zijn visie juist altijd een bedrijf geweest dat duurzaamheid hoog in het vaandel heeft. Die focus was zelfs het motief achter de ontwikkeling van Ultima. Overigens erkent Doornbos de feitelijkheid dat er op dit moment geen laagrisicomiddelen bestaan, en hij durft zich zelfs hardop af te vragen of dit voor november volgend jaar te realiseren is.

In afwachting van duidelijkheid over de laagrisicomiddelen heeft een aantal beheerders besloten om twee jaar langer Roundup te spuiten in plaats van laagrisicomiddelen.

Doornbos: 'Wat mij wel eens irriteert, is dat het allemaal zo stellig wordt gebracht. Er zou met 100 % zekerheid volgend jaar een verbod komen op Roundup en glyfosaat. Dat is helemaal niet zeker. Het is alleen een voornemen. En hoe zeker die voornemens zijn, zie je wel met Roundup voor particulier gebruik en de zogenaamde neo's voor ...voor wat?. Deze middelen zouden verdwijnen, maar de minister heeft toegegeven dat een verbod juridisch niet haalbaar is.'

Juridisch haalbaar

Dat wil niet zeggen dat Doornbos zal stoppen met zijn strijd om Ultima geaccepteerd te krijgen. Alleen de strategie zal anders zijn. Wettelijk kan

een verbod alleen worden ingevoerd, als duidelijk is dat geen enkel alternatief om de negatieve effecten van een bepaald middel te verminderen effect heeft gehad. Precies om die reden geeft Den Haag in recente publicaties aan dat een verbod op particulier gebruik van glyfosaat en op het gebruik van neo's niet haalbaar lijkt te zijn. Dit laatste middel zou verantwoordelijk of in ieder geval medeverantwoordelijk zijn voor bijensterfte. Doornbos maakt hieruit op dat dit ook zou moeten gelden voor de groep recent toegelaten 'duurzame alternatieve' middelen tegen onkruiden. Deze middelen zijn immers uitvoerig getoetst en zouden nergens tot problemen leiden. Voor glyfosaat bijvoorbeeld geldt dat duidelijk niet. Van dit middel worden te hoge concentraties in het oppervlaktewater gevonden.

Doornbos erkent de feitelijkheid dat er op dit moment geen laagrisicomiddelen bestaan, en hij durft zich zelfs hardop af te vragen of dit voor november volgend jaar te realiseren is.

Integraal

Doornbos beseft overigens terdege dat de hoogtijdagen van chemie op verharding voorbij zijn. Hij denkt dat de toekomst ligt in een slimme combinatie van laagrisicomiddelen en niet-chemische bestrijding. Er zijn altijd plekken en plekjes waar chemisch bestrijden lastig zal blijven, bijvoorbeeld omdat je daar niet bij kunt met een machine. Die plekken behandel je dan chemisch en de rest pak je aan met je borstelmachine, Wave etc. Daarnaast heeft een onkruidbestrijdingsmiddel als Ultima of Cito het voordeel dat het de hele plant afdoodt en dus ook korte metten maakt met het wortelpakket dat onder bestrating zit. Doornbos: 'Elke beheermethode heeft zo zijn nadelen. Denk hierbij ook aan de recente brand in Utrecht. Mede hierom is het afwisselen van methode, zoals geadviseerd aan de regering in het 'Tauw-rapport', wellicht nog wel de beste en duurzaamste aanpak.' Het milieu en de beheerder zijn erbij gebaat,

Rogier Doornbos

aldus Doornbos, dat er snel duidelijkheid komt. In afwachting van duidelijkheid over de laagrisicomiddelen heeft een aantal beheerders besloten om twee jaar langer Roundup te spuiten in plaats van laagrisicomiddelen.

Rien van der Spek

De wet en regelgever zou duidelijker moeten zijn voor opdrachtgevers en nemers. Daar ligt de rekening.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4606